

KDAJ K LOGOPEDU?

Časovnica prikazuje povprečno starost, v kateri večina otrok obvlada določeno jezikovno spretnost. Lestvica je le orientacijska in ne zajema vseh veščin, ki jih otrok v določeni starosti zna. Navadno otrok obvlada vse veščine znotraj posamezne starostne kategorije, ko doseže zgornjo mejo starosti. Za spremljanje otrokovega razvoja označite s ali izjave za njegovo starostno obdobje.

Če ste na večino izjav odgovorili z , poiščite pomoč logopeda. Za vsako starostno obdobje so navedena tudi opozorila, ko bi nas otrokov govorno-jezikovni razvoj moral še posebej skrbeti. Razen prvega časovnega obdobja, se tu ravnamo po zgornji starostni meji.

od rojstva do 3. meseca

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Se odziva na glasne zvoke in govor.
- Zdi se, da prepozna naš glas, in navadno se pomiri, ko ga zasliši.
- Ob glasnih zvokih se zdrzne.

GOVOR IN JEZIK

- Gruli (izpušča različne glasove).
- Se nasmeji, ko nas vidi.
- Vzpostavlja stik z očmi.
- Poskuša posnemati našo obrazno mimiko.

Večje motorične težave (npr. cerebralna paraliza), večje težave pri hranjenju, različna obolenja in sindromi (npr. West, Down).

od 4. do 6. meseca

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Z očmi se obrne proti zvoku.
- Reagira na spremembe intonacije v našem glaslu.
- Začnejo ga zanimati zvočne igrače in glasba.

GOVOR IN JEZIK

- Čeblja – glasovi so vse bolj podobni »pravim«.
- V izražanju se pojavita ritem, intonacija.
- Oglašča se tudi, če je v sobi sam.
- Zdi se srečen ali zadovoljen, ko nas vidi: gleda nas, se smeje, glasovno oglašča.

Ne reagira na hrup. Ne vzpostavi očesnega stika. Je tiho, ko je sam. Je preveč miren ali preveč jokav.

od 7. meseca do 1. leta

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Obrne glavo (in gleda) v smeri zvoka.
- Poslušča, ko mu govorimo.
- Uživa v skrivalnicah in prstnih igrah.
- Prepozna nekaj vsakdanjih besed.
- Začne odgovarjati na: »Boš še?«, »Pridi sem.«

GOVOR IN JEZIK

- Čebljanje vsebuje dolge in kratke skupine glasov in zlogov.
- Oponaša različne glasove in posnema naš govor.
- Uporablja določne geste (npr. pomaha ali dvigne roke, če želi v naročje).
- Z govorom ali glasovi poskuša pritegniti našo pozornost.
- Uporablja 1 ali 2 besedi, ni pa nujno, da ju izgovarja čisto.

Ne reagira na hrup. Ni glasovne igre. Ne uporablja različnih intonacij in glasov. Ne čeblja ali naenkrat preneha s čebljanjem. Ne reagira na vprašanja, npr. "Kje je mama?"

od 1. do 2. leta

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Na zahtevo pokaže nekaj delov telesa.
- Razume preprosta navodila (»Prinesi žogo!«) in vprašanja (»Kje je žoga?«).
- Poslušča pravljice, pesmice in rime.
- Pokaže (znan) predmet, ki ga poimenujemo.

GOVOR IN JEZIK

- Narašča število novih besed.
- Povezuje besede.
- Na začetku besede začne uporabljati različne soglasnike.

Ne uporablja govora ali gest. Ne razume preprostih navodil. Ne posnema govora ali mimike odraslih.

od 2. do 3. leta

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Razume razlike in določena razmerja (veliko – majhno).
- Razume sestavljeno navodilo: »Poberi žogo in jo vrzi v koš.«

GOVOR IN JEZIK

- Poimenuje večino predmetov iz bližnje okolice.
- V pripovedovanju poveže 2 do 3 besede.
- Želje in zahteve po predmetih izraža z govorom.
- Starši ga v glavnem razumejo.

Ne povezuje besed v stavke. Starši njegov govor težko razumejo (ali ga sploh ne razumejo). Ne razume sestavljenih navodil. Ne postavlja vprašanj.

od 3. do 4. leta

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Radio in televizijo poslušča pri enaki jakosti kot domači.
- Sliši vas, če ga pokličete iz sosednje sobe.
- Odgovarja na preprosta vprašanja, npr. kaj, kdo, kje, zakaj.

GOVOR IN JEZIK

- Pripoveduje, kaj je delal.
- Njegov govor je navadno razumljiv tudi nedomačim.
- Stavek vsebuje 4 ali več besed.
- Navadno govori tekoče, brez ponavljanja zlogov, glasov ali besed.

Uporablja le nekaj besed. Namesto govora še vedno uporablja geste. Govor je nerazumljiv. Ne razume navodil in preprostih stavkov. Ne odgovarja na preprosta vprašanja. Namesto odgovorov ponavlja vprašanja. Pogosto ponavlja (posnema) govor, geste odraslih.

od 4. do 5. leta

SLUH IN RAZUMEVANJE

- Poslušča krajšo zgodbo in odgovarja na vprašanja.
- Sliši in razume večino tega, kar sliši doma ali v vrtcu.

GOVOR IN JEZIK

- Brez težav komunicira z drugimi otroki in odraslimi.
- V pripovedovanju se drži teme.
- Njegovi opisi so vedno bolj natančni, uporablja več pridevnikov, zaimkov.
- Večino glasov izgovarja pravilno.
- Upošteva večino slovničnih pravil.

Nerazumljiv in netekoč govor. Ne zna pripovedovati. Pogosto stvari opisuje in jih ne poimenuje. Veliko glasov še ne izgovarja pravilno.

Društvo
logopedov
Slovenije

Povzeto – prirejeno po lestvici Apel & Mastreson, 2003.

Prevedla in priredila: mag. Petra Tomc Šavara. Grafično oblikovala: Anja Onuk, mag. prof. logop. in surdoped.